

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Sociální zemědělství

Základní informace, podpory, situace
v krajích

Veletrh sociálního podnikání, 19. dubna 2017

Hradec Králové

Postproduktivní venkov

Multifunkční zemědělství

- Zdravý venkovský rozvoj
- Socio-ekonomická životaschopnost
- Ochrana životního prostředí
- Ochrana historického a kulturního dědictví
- Turistická destinace
- Příležitost pro sociální integraci a společenskou kohezi
- Původ potravin

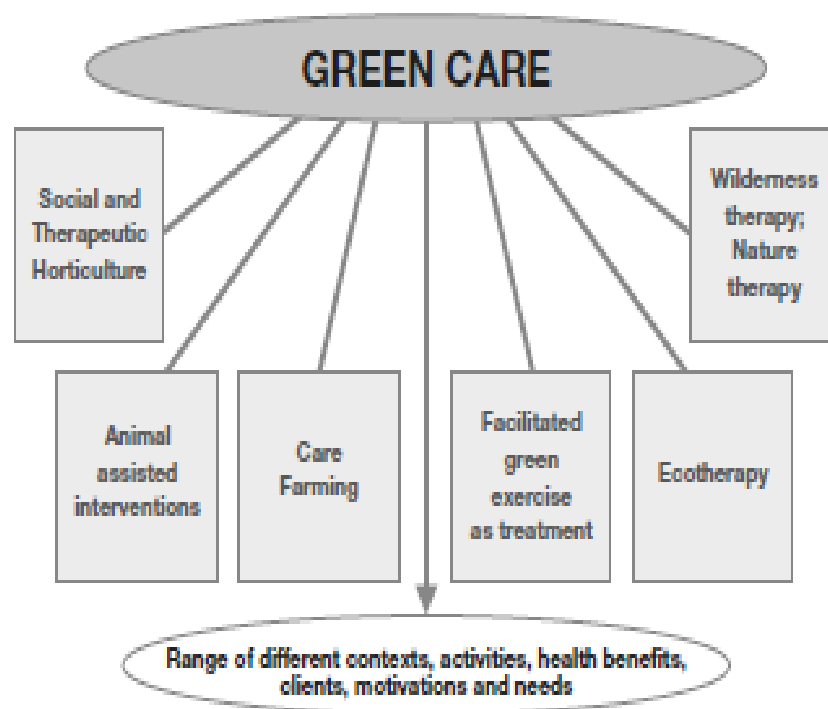

Green Care

Sociální péče, sociální integrace

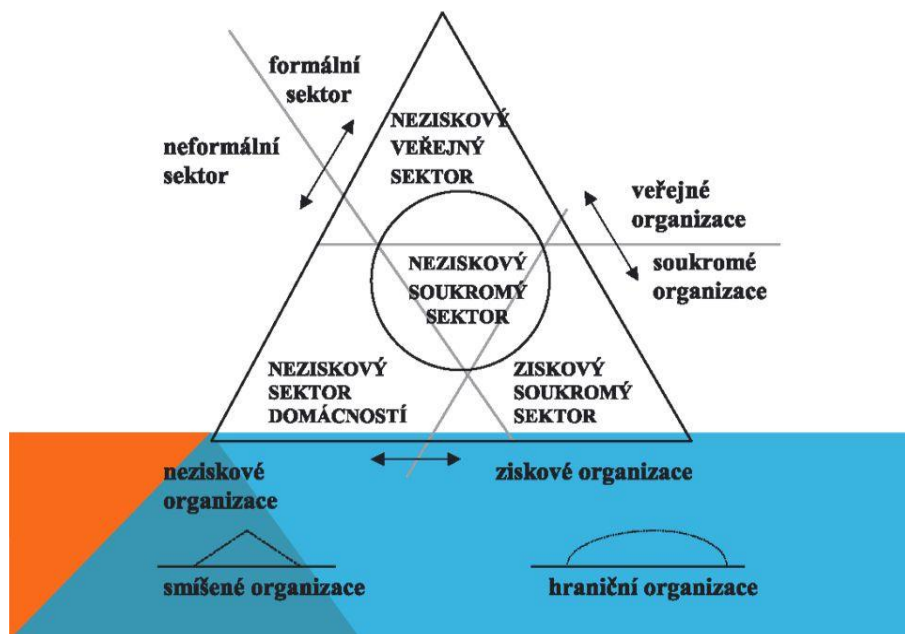
- **Fyziologická oblast**
- **Pedagogická oblast**
- **Psychická oblast: myšlení, učení, paměť, vnímání**
- **Sociální oblast**
- **Spirituální oblast**
- **Osobnostní oblast / sebepojetí**

Under the 'green care' umbrella - the diversity of green care

Sociální ekonomika a třetí sektor

ČLENĚNÍ NÁRODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ DLE
V. A. PESTOFFA

- Nabídka mimo veřejný a soukromý ziskový sektor
- Řešení místních problémů při zapojení komunity
- Sociálně prospěšné cíle pomocí modelů z komerční oblasti
- Ekologie

Sociální zemědělství

Inovativní přístup sdružující dva koncepty: multifunkční zemědělství a sociální služby / zdravotní péči na místní úrovni. Na straně jedné úzce souvisí s multifunkční povahou zemědělství a plně zapadá do konceptu rozvoje venkova, jelikož umožňuje zemědělcům diverzifikaci jejich příjmů. Na straně druhé je prospěšné pro společnost, jelikož poskytuje sociální služby a zlepšuje stávající služby ve prospěch obyvatel venkovských oblastí prostřednictvím využívání zemědělských a venkovských zdrojů v širokém slova smyslu.

(Stanovisko EHSV NAT/539 Sociální zemědělství, 12. 12. 2012)

Pilíře sociálního zemědělství

- Inovativní přístup propojující zemědělský a sociální sektor
  - Integrační zaměstnávání
  - Sociální služby, terapie, rehabilitace
  - Vzdělávací, komunitní aktivity
- Sociální farma: realizátor sociálního zemědělství

Přínosy sociálního zemědělství

- **Tvorba a udržení pracovních míst na venkově**
- **Snížování odlivu obyvatel z venkova**
- **Dostupnější sociální, terapeutické a rehabilitační služby na venkově**
- **Efektivnější sociální pomoc, podpora a péče**
- **Diverzifikace zemědělských produkčních i mimoprodukčních aktivit**
- **Podpora rozvoje zdravé komunity a neformálních vztahů v konkrétní lokalitě**
- **Rozvoj lokální ekonomiky, doplňkový zdroj příjmu**
- **Trvale udržitelný rozvoj zemědělství**
- **Vytváření laskavého venkova**

Cílové skupiny sociálního zemědělství

- Osoby znevýhodněné na trhu práce (435/2004 Sb., o zaměstnanosti)
- Uživatelé sociálních služeb (108/2006 Sb., o sociálních službách)
- Žáci se specifickými potřebami (561/2004, Sb., školský zákon)
- Cílové skupiny ESIF a dalších projektů
- My všichni

Hlavní aktéři sociálního zemědělství

- **Zemědělec**
- **Registrovaný poskytovatel sociálních**
- **Sociální pracovník**
- **Realizátor projektů ESIF**
- **Sociální podnik**
- **Nestátní nezisková organizace**
- **Lokální samospráva**
- **Klient / uživatel**

Sociální farma

- Menší a rodinné farmy
  - Nižší konkurenceschopnost intenzitou produkce
  - Vyšší potřeba zaměření na doplňkové aktivity
  - Možnost osobního přístupu
- Diverzifikace produkce a práce
- Ekologické zemědělství
- Propojení s NNO
- Spolupráce na místní úrovni

Sociální podnik a sociální farma

Ekonomické charakteristiky

- Aktivity zaměřené na výrobu zboží a/nebo poskytování služeb **ANO**
- Vysoký stupeň autonomie **ANO**
- Přijetí ekonomických rizik **ANO**
- Minimální podíl placené práce **ANO**
- Omezené rozdělování zisku: reinvestice do podniku či plnění prospěšného cíle **ANO**

Sociální charakteristiky

- Prospěch společnosti nebo specifické skupině lidí **ANO**
- Demokratický / participativní styl řízení ?
- Dobrovolné zakládání **ANO**

Environmentální a místní charakteristiky

- Trvalá ekologická udržitelnost podniku **ANO**
- Orientace na lokalitu a její zdroje **ANO**

Podpora SZ I

PGRLF, a.s.

- Program Sociální zemědělství: podpora zaměstnávání pracovníků se zdravotním postižením zemědělskými podnikateli
- Žadatel je zemědělec a registrovaný poskytovatel sociálních služeb / má smlouvu s registrovaným poskytovatelem sociálních služeb
  - Provozní a investiční úvěr

Podpora SZ II

PRV

- Investice do zemědělských podniků: bodové zvýhodnění zemědělským podnikatelům zaměstnávajícím zdravotně či sociálně znevýhodněné osoby
- Priorita 6 - *Podpora sociálního začleňování, snižování chudoby a hospodářského rozvoje ve venkovských oblastech*: podpora mimoprodukčních aktivit zemědělců (např. agroturistika), CLLD

Podpora SZ III

Dotace NNO

- 1 a 3 leté projekty
- Spolufinancování min. 30 %
- Ochrana životního prostředí a udržitelný rozvoj
- Podpora zdraví včetně péče a pomoc zdravotně postiženým
- Vzdělávání a propagace
- Zájmová a další volnočasová činnost pro děti a mládež

Mapa sociálních farem

Sociální farmy na Královéhradecku

- Neratov v Orlických horách
- Farma WENET, Broumov
- Zahrady u splavu, Doudleby nad Orlicí

Příklad dobré praxe

- **Název organizace:** BEMAGRO, A.S.
- **Adresa organizace:** Malonty 101, 382 91
- **Působnost:** okres Český Krumlov, Jihočeský kraj
- **Založeno:** 1994
- **Cílová skupina:** OZP, nezaměstnaní, lidé důchodového a předdůchodového věku, lidé v tíživé sociální situaci, komunita
- EZ, 2200 ha z.p., hospodářská zvířata, drůbež, zemědělská „výroba“, zeleninová zahrada

Bemagro, a.s.

Příklad dobré praxe

- **Název organizace:** DVŮR ČIHOVICE, POMOC TÝN NAD VLTAVOU, Z.S.
- **Adresa organizace:** Čihovice 30, 375 01 Týn nad Vltavou
- **Působnost:** okres České Budějovice, Jihočeský kraj
- **Založeno:** 1996
- **Cílová skupina:** OZP, dlouhodobě nezaměstnaní, sociálně znevýhodnění, komunita
- EZ, 90 ha z.p., hospodářská zvířata, zpracování zemědělských produktů, zahradnictví, ovocný sad

Dvůr Čihovice, Pomoc Týn nad Vltavou, z.s.

Příklad dobré praxe

- **Název organizace:** BIOSTATEK, AREA VIVA, Z.S.
- **Adresa organizace:** Valeč č.p. 7, 364 55
- **Působnost:** okres Karlovy Vary, Karlovarský kraj
- **Založeno:** 2008
- **Cílová skupina:** děti, mládež, „dobrovolníci“, dlouhodobě nezaměstnaní, OZP, komunita
- EZ, 11 ha z.p., hospodářská zvířata, ovocný sad, zpracování zemědělských produktů

Biostatek, AREA viva, z.s.

Děkuji za pozornost

Eliška Hudcová

elahudec@seznam.cz, +420 739 244 606

Pracovní komise sociálního zemědělství, AREA viva, z.s., FHS UK